

Ο ΕΦΗΜΕΡΙΟΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΤΟΥ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 20 ΦΥΛΛΟΥ
ΤΟΥ ΕΠΙΣΗΜΟΥ ΔΕΛΤΙΟΥ "ΕΚΚΛΗΣΙΑ,,

(1 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1952)

ΣΥΝΤΑΣΣΟΜΕΝΟΝ ΜΕΡΙΜΝΗ,
ΤΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛ. ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

«Ἰσχυε καὶ ἀνδρίζου, μὴ δειλιάσῃς μὴ δὲ φοβη-
θῆς, ὅτι μετὰ σοῦ Κύριος ὁ Θεός σου εἰς πάντα
οὐ ἔαν πορεύῃ».
(Ἰησ. Ναῦ 1, 9)

Η ΜΟΝΗ ΟΡΘΗ ΓΡΑΜΜΗ

Ἐξακολουθεῖ ἀκόμη ὁ ἐθνοσσιασμός τῶν Ἐφημερίων μας διὰ τὴν ἔκδοσίν μας νὰ ἐκδηλώνεται καθημερινῶς—καὶ ζωηρότερον μάλιστα τώρα—καὶ συνεχίζονται αἱ ἐκδηλώσεις πού μᾶς ἔρχονται ἀπὸ ὅλα τὰ σημεῖα τῆς Ἑλλάδος, καὶ ἀπὸ τὰς μακρυνὰς ἀκόμη Ἑλληνικὰς Παροικίας τοῦ Ἐξωτερικοῦ. Δὲν μᾶς κολακεύει ἀπλῶς καὶ δὲν μᾶς ἐνθαρρύνει μόνον εἰς τὸ ἔργον μας ἡ ἐθνοσσιώδης αὐτὴ ὑποδοχή, πού γίνεται εἰς τὴν μικρὰν ἀκόμη καὶ περιορισμένην προσπάθειαν τοῦ Περιοδικοῦ μας, ἀλλὰ καὶ μᾶς ἐνδυναμώνει, καθημέραν καὶ περισσότερον, εἰς τὴν βασικὴν μας πεποίθησιν, ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἐξεκινήσαμεν καὶ ἡ ὁποία μᾶς διαπνέει καὶ μᾶς καθοδηγεῖ. Καὶ ἡ πεποίθησις μας αὐτὴ εἶναι—δὲν πειράζει, νομίζομεν, ἂν τὸ ἐπαναλάβωμεν διὰ μίαν ἀκόμη φορὰν—ἡ βασικὴ μας πεποίθησις εἶναι, ὅτι ὁ Ἐφημεριακός μας Κλῆρος, ὄχι ἀπλῶς εἶναι ἄξιος καλλιτέρας τύχης, ὅπως συνήθως λέγεται, ἀλλὰ καὶ εἶναι ὁ ἴδιος εἰς θέσιν νὰ δημιουργήσῃ αὐτὴν τὴν «καλλιτέραν τύχην», ὅταν ἀντιληφθῆ τί εἶναι ἐκεῖνο πού τὴν ἀποτελεῖ καί, ἐπομένως, τί εἶναι καὶ ἐκεῖνο πού θὰ τοῦ τὴν ἐξασφαλίσῃ.

Ἐπάρχουν βέβαια—καὶ διὰ πολλὸν καιρὸν ἴσως ἀκόμη θὰ ὑπάρχουν—μερικὰ ἄλλα προβλήματα, πού ἔχουν σχέσιν μὲ τὴν πνευματικὴν του κατάρτισιν καὶ μὲ τὴν οικονομικὴν του κατάστασιν. Εἶναι ἀληθινὸν αὐτό, ὅσον καὶ δίκαιον, καὶ εἴμεθα εἰς θέσιν νὰ γνωρίζωμεν, ὅτι καὶ τὸ μορφωτικὸν καὶ τὸ οικονομικὸν ζήτημα τοῦ Ἐφημεριακοῦ μας Κλήρου ἀπασχολεῖ νυχθημερὸν τὸν ἀρμοδιώτερον ὅλων, ἐκεῖνον πού καὶ ἐπέτυχεν ἕως τώρα δι' αὐτὸν ὅ,τι ἐθεωρεῖτο ἄλλοτε ὡς «ὄνειρον». Δὲν ἐπιστεύσαμεν ὅμως ποτέ, ὅτι εἰς τὴν λύσιν αὐτοῦ τοῦ ζητήματος θὰ ἦτο δυνατόν νὰ συμβάλῃ ὁ ἴδιος ὁ Ἐφημέριος κατ' ἄλλον

τρόπον, ἀπὸ τὸ νὰ ἀποδείξῃ μὲ τὴν ἐργασίαν του, ὅτι πράγματι τοῦ ἀξίζει αὐτὴ ἢ βελτίωσις, διότι αὐτὸς ἔχει εἰς τὰ χέρια του τὴν δύναμιν νὰ διαμορφώῃ τὰς συνειδήσεις ἐκείνων ποὺ ἀποτελοῦν τὸν λαόν, τὸν ὁποῖον τόσον πολὺ λέγουσιν ὅτι σκέπτονται αὐτοὶ ποὺ διευθύνουν τὰ κοινά. Καὶ εἶναι ἀνάγκη καὶ ὁ ἴδιος ὁ λαὸς νὰ αἰσθανθῇ, ὅτι τοῦ προσφέρει, πράγματι, σημαντικὰς ὑπηρεσίας ὁ Ἱερεὺς, καὶ μάλιστα ὑπηρεσίας, ποὺ δὲν εἶναι δυνατόν ἀπὸ κανένα ἄλλον νὰ τὰς περιμένῃ—ὄχι ἀπλῶς, διότι δὲν ἠμπορεῖ ἄλλος, ἐκτὸς ἀπὸ τὸν Ἱερέα, νὰ τοῦ τελέσῃ τοὺς γάμους του, νὰ τοῦ βαπτίσῃ καὶ νὰ τοῦ μυρῶσῃ τὰ παιδιὰ του, νὰ τοῦ μεταδώσῃ τὰ Ἄχραντα Μυστήρια, νὰ τοῦ εὐλογήσῃ τὰς ἐργασίας του, νὰ τοῦ κηδεύσῃ τοὺς νεκροὺς του. Ὁ λαὸς μας πρέπει νὰ μάθῃ ἀπὸ τὰ ἴδια τὰ πράγματα, ἀπὸ τὴν ζωὴν καὶ τὸ ἐνδιαφέρον καὶ ὄλην τὴν δρασίαν τῶν Ἐφημερίων του, ὅτι καὶ κ ἄ τ ι ἄ λ λ ο ἔχει νὰ τοῦ προσφέρῃ ὁ Ἱερεὺς τῆς ἐνορίας του, ἐκτὸς ἀπὸ τὰς ἀγιαστικὰς πράξεις—τὰς ἱεροτελεστίας—ποὺ εἶναι ἀπαραίτητοι, δι' ἄλλους μὲν, διότι γνωρίζουν καὶ αἰσθάνονται τὴν ἀνάγκην καὶ τὴν ἀξίαν των, δι' ἄλλους δέ, διότι ἔτσι τὸ ἀπαιτεῖ ἡ συνήθεια—ἢ ὁ νόμος, ὅπως συμβαίνει μὲ τὸν γάμον.

Αὐτὸ τὸ κ ἄ τ ι ἄ λ λ ο, ποὺ ἔχει νὰ προσφέρῃ ὁ κάθε Ἐφημέριος εἰς τὸν κάθε ἐνορίτην του, εἶναι : ἡ στοργικὴ συμπαράστασις εἰς τὰς ἀνάγκας του· ἡ εἰλικρινὴς συμμετοχὴ εἰς τὴν θλίψιν καὶ εἰς τὴν χαρὰν του· ἡ πραγματικὴ ἀνησυχία διὰ τοὺς κινδύνους του· ὁ ἐγκάρδιος συμμερισμὸς τῶν ἀνησυχιῶν του· τὸ βαθὺ ἐνδιαφέρον διὰ κάθε τι ποὺ ἀφορᾷ αὐτὸν καὶ τὴν οἰκογένειάν του· ἡ εἰλικρινὴς προσπάθεια νὰ τοῦ φανῇ χρήσιμος καὶ ὠφέλιμος εἰς κάθε του περίστασιν. Ἐκεῖνο, ποὺ ἔλεγεν ὁ Ἀπόστολος Παῦλος, τὸ «τὶς ἀσθενεῖ καὶ οὐκ ἀσθενῶ ; τίς σκανδαλίζεται καὶ οὐκ ἐγὼ πυροῦμαι ;», πρέπει νὰ εἶναι εἰς θέσιν νὰ τὸ εἰπῇ καὶ ὁ κάθε Ἐφημέριος διὰ κάθε ἐνορίτην καὶ εἰς κάθε στιγμήν. Καὶ ὅ,τι ἔκαμνε ἐκεῖνος, ποὺ νύκτα καὶ ἡμέραν, καὶ «μετὰ δακρῶν» ἀκόμη—ὅπως εἶπε κάποτε ὁ ἴδιος—, ἐσυμβούλευε τὸν καθένα, «καὶ κατ' ἴδιαν καὶ κατ' οἴκου», καὶ τίποτε δὲν παρέλειπεν ἀπ' ὅ,τι ἔπρεπε νὰ εἰπῇ καὶ νὰ κάμῃ διὰ τὴν σωτηρίαν τῶν πνευματικῶν του τέκνων, αὐτὸ τὸ ἴδιον πρέπει νὰ προσπαθῇ νὰ κάμῃ καὶ ὁ κάθε Ἐφημέριος, ὅπουδήποτε καὶ ὑπὸ ὁποιασδήποτε συνθήκας καὶ ἂν εὐρίσκειται.

«Πορεύου, καὶ ἐγὼ ἀνοίξω τὸ στόμα σου, καὶ συμβιβάσω σε, ἃ μέλεις λαλήσαι».
(Ἐξόδ. 4, 12)

Δὲν εἶναι ἐπάγγελμα ἡ Ἱερωσύνη· καὶ προσφέρουν πολὺ κα-
κῆς ποιότητος ὑπηρεσίαν καὶ εἰς τὸν Κλήρον μας καὶ εἰς τὸν
Λαὸν μας ὅσοι εἰς τὸ οἰκονομικὸν μόνον σημεῖον περιορίζουν—τὸ
ἐνδιαφέρον των διὰ τὸν Ἐφημεριακὸν μας Κλήρον καὶ εἰς αὐτὸ
τὸ σημεῖον μόνον συνεχῶς ἐπισύρουν τὴν προσοχὴν του καὶ δι'
αὐτὸ τὸ σημεῖον μόνον ἐνισχύουν τὰς ἀνησυχίας του. Ὁ Ἱε-
ρεὺς ἔχει χρέος, καὶ ἀπέναντι τοῦ Θεοῦ καὶ ἀπέναντι τοῦ ποι-
μνίου του καὶ ἀπέναντι τῆς ψυχῆς του, νὰ μὴ κλείνῃ τὰ μάτια
του ἔμπρὸς εἰς τὰς ὑποχρεώσεις πρὸς τοῦ ἔχουν ἀνατεθῆ ἀπὸ τὴν
Ἐκκλησίαν. Καὶ ἡ Ἐκκλησία—ἐπὶ τέλους—τίποτε ἀπολύτως δὲν
τοῦ ὑπεσχέθη τὸ ὕλικόν καὶ τὸ οἰκονομικόν, ὅταν ἐδέχτο νὰ τοῦ
χαρίσῃ τὴν Ἱερωσύνην, διὰ τὴν ὁποίαν, ὅπως κάθε ὑποψήφιος,
ἔτσι καὶ αὐτὸς ἔλεγε τότε, ὅτι ἐκαίετο ἡ ψυχὴ του ἀπὸ ζῆλον
καὶ ὅτι τίποτε ἄλλο δὲν τὸν ἐνδιέφερε, ἐκτὸς ἀπὸ τὸ «νὰ ἀξιω-
θῆ νὰ φορέσῃ τὸ ράσον».

Δὲν ἀρνούμεθα τὰς ὕλικὰς ἀνάγκας τῶν Ἐφημερίων μας·
δὲν εἴμεθα ἀσυγκίνητοι ἔμπρὸς εἰς τὸ δρᾶμα τῆς προβληματικῆς
συντηρήσεως, πρὸς ἀντιμετωπίζουσι πολλοὶ ἐκ τῶν ἀναγνωστῶν
μας καθημερινῶς· δὲν εἶναι δυνατόν, παρὰ νὰ ἀγανακτοῦμεν μὲ
τὴν ἀστοργίαν, μὲ τὴν ὁποίαν ἐφέρθησαν ἕως τώρα πρὸς τὸν
Κλήρον μας ὅσοι τὸν θέλουν μόνον ἐκεῖ πρὸς τοὺς χρειάζεται· καὶ
ἐδηλώσαμεν ἤδη, ὅτι ἀπὸ τῆς πλευρᾶς τῆς Διοικούσης Ἐκ-
κλησίας τὸ ζήτημα εὐρίσκεται εἰς στιβαρὰς καὶ ἐνεργητικὰς χεῖ-
ρας, κινουμένας ἀπὸ νοῦν πρὸς ὅλα αὐτὰ τὰ γνωρίζει καὶ τὰ
ἐκτιμᾷ δεόντως, καὶ ἀπὸ καρδίαν, πρὸς ποιεῖ διὰ τὴν οἰκτρὰν οἰ-
κονομικὴν θέσιν τοῦ Πρεσβυτερίου. Ἀλλὰ τίποτε ἀπὸ ὅλα αὐτὰ
δὲν δικαιολογεῖ τὴν ἐγκατάλειπιν τοῦ καθηκόντος μας ὡς Ἱε-
ρέων καὶ τὸ σταύρωμα τῶν χειρῶν, τόσῳ μᾶλλον ὅσῳ πιστεύο-
μεν, ὅτι ὁ Ἐφημέριος εἶναι εἰς θέσιν νὰ καταδείξῃ πρὸς ὅλας
τὰς κατευθύνσεις τὴν μεγάλην ἀξίαν καὶ τὴν σπουδαίαν ἀναγκαι-
ότητα, πρὸς ἔχει διὰ τὴν Ἑλληνικὴν Κοινωνίαν, τὸ ἱερόν του
ὑποῦργημα. Εἴμεθα δὲ εὐτυχεῖς, διότι ὅλοι οἱ οἰωνοὶ φανερώ-
νουν σήμερον πλέον, ὅτι αὐτὴ ἡ γοαμμὴ—ἡ μόνη ὀρθὴ καὶ ἀπο-
τελεσματικὴ—κατευθύνει τὰς σκέψεις καὶ τὰς ἐνεργείας τοῦ με-
γίστου μέρους τοῦ Πρεσβυτερίου μας.

«Ο ΕΦΗΜΕΡΙΟΣ»

«Ὡσπερ ἤμην μετὰ Μωϋσῆ, οὕτως ἔσομαι καὶ μετὰ σοῦ, καὶ οὐκ ἐγ-
καταλείψω σε, οὐδ' ὑπερόψομαι σε». (Ἱησ. Ναυῆ 1, 5)

ΠΡΟΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΤΗΣ ΤΗΣ ΕΞΟΜΟΛΟΓΗΣΕΩΣ

Ἐγράφη εἰς τὸ προηγούμενον ἄρθρον ὅτι κάθε ἐφημέριος εἴτε μορφωμένος εἴτε ἀμόρφωτος εἴτε ἔχει τὴν ἐξουσίαν τοῦ Πνευματικοῦ εἴτε δὲν τὴν ἔχει δύναται νὰ προσφέρει ἀνεκτιμήτους ὑπηρεσίας εἰς τὰ πνευματικά του τέκνα, τὰ ὁποῖα ὀφείλει νὰ ὀδηγήσῃ εἰς τὴν ἐξομολόγησιν. Τί θὰ πράξῃ πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτόν; Εἰς ποίας ἐνεργείας θὰ προβῇ, ὥστε νὰ μὴ μείνῃ οὐδείς ἐνοριτῆς του, εἰ δυνατόν, χωρὶς νὰ ἀποπλύνῃ τὴν ψυχὴν του διὰ τοῦ Μυστηρίου τῆς Μετανοίας καὶ Ἐξομολογήσεως; Ὁ ζηλωτὴς καὶ εὐσεβὴς ἐφημέριος δὲν ἔχει ἀνάγκη νὰ τοῦ ὑποδειχθῇ τί θὰ πράξῃ. Εἰς ὅλας τὰς ὑποχρεώσεις του ἔναντι τῶν ἐνοριτῶν του ἔχει καθοδηγητάς: Πρῶτος ὀδηγὸς εἶναι τὸ Ἅγιον Πνεῦμα, τὸ ὁποῖον σκηνώνει εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ εὐσεβοῦς καὶ ἐναρέτου ἱερέως καὶ τὸν πληροῖ «σοφίας καὶ συνέσεως» διὰ τὴν καθοδήγησιν τοῦ ποιμνίου, τὸ ὁποῖον τὸ ἴδιον Ἅγιον Πνεῦμα τοῦ ἐνεπιστεύθη κατὰ τὴν ἱερωτάτην ὥραν τῆς χειροτονίας του. Δεύτερον ὀδηγὸν του ἔχει τὴν ἀγάπην τῆς πατρικῆς του καρδίας πρὸς τὰ πνευματικά του τέκνα. Ἐὰν ἐν ἑκ τῶν φυσικῶν τέκνων οἰουδὴποτε στοργικοῦ πατρὸς προσβληθῇ ὑπὸ ἀσθενείας, δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ συμβουλευσθε τὸν ἀγαπῶντα τὸ πάσχον τέκνον του πατέρα καὶ νὰ τοῦ ὑποδείξετε τὸν τρόπον ἐνεργείας, διὰ νὰ τὸ θεραπεύσῃ. Ἡ ἀγάπη του εἶναι ἀρκετὴ δύναμις, διὰ νὰ τὸν ὠθήσῃ νὰ προέλθῃ εἰς ὅλας τὰς ἀναγκαίας ἐνεργείας ὑπὲρ τοῦ τέκνου του. Διατὶ διὰ τὸν πνευματικὸν πατέρα δὲν θὰ κινηθῇ ἡ ἀγάπη του, νὰ τὸν ὀδηγήσῃ περὶ τοῦ τί πρέπει νὰ πράξῃ, ὥστε νὰ βοηθήσῃ τὰ πνευματικά του τέκνα νὰ θεραπεύσουν τὴν ἀσθενῆ, λόγῳ τῆς ἀμαρτωλότητος, ψυχῆν των; Διὰ τὸν ζηλωτὴν ἱερέα αἱ συνταγαὶ εἶναι περιτταί.

Ὑπάρχουν ὅμως, δυστυχῶς, περιπτώσεις, κατὰ τὰς ὁποίας ἡ πρὸς τὰ πνευματικά τέκνα μας ἀγάπη δὲν φθάνει τὰ ὅρια τῆς ἀγάπης, πὸν ἔχομεν διὰ τὰ φυσικά μας τέκνα. Καὶ ἐκ τούτου προκύπτει ἡ ἀμηχανία μας περὶ τοῦ τί θὰ πράξωμεν. Ἄλλοτε πάλιν αἱ δυσκολίαι, τὰς ὁποίας ἐμφανίζει ἡ περίπλοκος καὶ δυσδιάγνωστος ψυχικὴ διάθεσις τοῦ ποιμνίου μας, μᾶς φέρει εἰς δυσκολίαν. Ἄλλου εἴδους φυσικαὶ καὶ τεχνικαὶ ἀδυναμίαι καὶ ἐλλείψεις δημιουργοῦν πρόσθετα ἐμπόδια καὶ δυσκολίας εἰς τὴν

«Κύριος ἐμοὶ βοηθός, καὶ οὐ φοβηθήσομαι τί ποιήσῃ μοι ἄνθρωπος».
(Ψαλμ. 118, 6)

ἀκριβῆ καὶ κατὰ Θεὸν ἐπιτέλεσιν τοῦ ἔργου μας. Διὰ τὸν λόγον αὐτὸν εἶναι ἀνάγκη νὰ ὑποδείξωμεν εἰς τοὺς αἰδουσιμωτάτους ἱερεῖς μας μερικὰς ὁδοὺς, τὰς ὁποίας ὀφείλου νὰ ἀκολουθήσουν, διὰ νὰ μὴ μείνη, εἰ δυνατόν, ὡς ἐλέχθη, οὐδεὶς χριστιανὸς μακρὰν τῆς ἑξομολογήσεως. Κυρίως ἀπευθυνόμεθα εἰς τοὺς ἔχοντας ὀλιγωτέραν πείραν καὶ μικρὰν μόρφωσιν. Διότι καὶ αὐτοὶ ἔχουν εὐθύναν ἐναντι τοῦ Θεοῦ. Διότι καὶ αὐτοὶ ἔχουν μέγα περιθώριον ἐργασίας ἐφ' ὄλων τῶν τομέων τῆς ἐκκλησιαστικῆς ζωῆς, καὶ ἐπὶ τῆς ἑξομολογήσεως ἐπομένως.

1) Ὅπου δὲν ὑπάρχει ἑξομολόγος, ὁ ἱερεὺς τῆς ἐνορίας ἔχει καθῆκον νὰ ἔξεύρη ἐκ τῶν πλησιοχώρων ἱερέων κατάλληλον Ἐξομολόγον, τὸν ὁποῖον θὰ μετακαλέσῃ εἰς τὴν ἐνορίαν του νὰ ἑξομολογήσῃ τὰ πνευματικά του τέκνα. Θὰ τὸν φιλοξενήσῃ ἐν πνεύματι ἀληθοῦς ἐν Χριστῷ ἀγάπης καὶ θὰ τὸν διευκολύνῃ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς ἑξομολογήσεως, γνωστοποιῶν εἰς τοὺς ἐνορίτας του ἐγκαίρως τὴν ἀφίξιν του, ὥστε νὰ μὴ ἀναμένη ἐπὶ ματαίῳ τὴν προσέλευσιν χριστιανῶν. Ἐννοεῖται, ὅτι καὶ τὴν ὅλην προεργασίαν ἔχει ὑποχρέωσιν γὰ τὴν ἐπιτέλεσιν πρὸ τῆς ἀφίξεως τοῦ ἑξομολόγου. Θὰ διδάξῃ τοὺς πιστοὺς του περὶ τῆς ἀξίας τῆς Μετανοίας καὶ Ἐξομολογήσεως περὶ τοῦ πόσον αὕτη εἶναι ἀναγκαία διὰ τὴν συγχώρησίν μας καὶ προϋπόθεσις διὰ τὴν κοινωνίαν τῶν Ἀχράντων Μυστηρίων. Ἐὰν δὲν ἔχη ἀπ' ἑαυτοῦ τὴν δύναμιν νὰ παρωθήσῃ τοὺς ἐνορίτας του εἰς τὴν ἑξομολόγησιν, ἃς καλέσῃ ἄλλον ἰκανότερον ἱερέα ἢ τὸν ἱεροκέρυκα. Πάντως ἢ ὁ ἴδιος ἢ ἄλλος, διὰ τῶν ἐνεργειῶν του, ὀφείλει νὰ προπαρασκευάσῃ τὸ ἔδαφος διὰ τὴν ἀπόσκοπτον ἄσκησιν τῆς Ἐξομολογήσεως παρὰ τοῦ Πνευματικοῦ, πού θὰ μετακαλέσῃ.

2) Εἰς τὴν ἐνορίαν, τῆς ὁποίας «ὡς ποιμὴν καλὸς» ὀφείλει νὰ γνωρίζῃ τὰ πρόβατα καὶ «νὰ καλῇ αὐτὰ κατ' ὄνομα», ἐκτὸς τῶν συνήθων παραπτωμάτων λαμβάνουν, δυστυχῶς, χώραν καὶ ἰδιώματα ἁμαρτήματα. Ὑπάρχουν ἐπίσης καὶ ἰδιαιτέρας ψυχικῆς καὶ διανοητικῆς καταστάσεως ἄτομα, τῶν ὁποίων ἢ ἑξομολογήσεις δυνατόν νὰ ἐμφανίσῃ ἰδιαιτέρας δυσχερείας δι' ἓνα συνήθη Πνευματικόν. Τὰ παιδιά, ἐπὶ παραδείγματι, ἑξομολογοῦνται εὐκολώτερον εἰς γλυκὴν τὴν ὄψιν καὶ προσηνῆ τὴν ὅλην ἑξωτερικὴν παράστασιν Ἐξομολόγον. Ὁ ἐφημέριος ἔχει ὑποχρέωσιν νὰ κατευθύνῃ ἕκαστον τέκνον του ἀναλόγως τῶν ἰδιαιτέρων συνθηκῶν τῆς ψυχῆς, τοῦ νοός, τῆς κοινωνικῆς θέσεως καὶ τῆς ἡλικίας

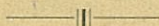
«Κατέχωμεν τὴν ὁμολογίαν τῆς ἐλπίδος ἀκλινῆ, πιστὸς γὰρ ὁ ἐπαγγελιλάμενος».
(Ἐβρ. 10, 23)

του εἰς τὸν κατάλληλον Ἐξομολόγον. Προσφέρει οὕτω ἀνεκτίμητον ὑπηρεσίαν εἰς τοὺς ἐνοριτάς του.

3) Ἐπειτα θὰ τὰ παρακολουθήσῃ, εἰς ἔχουν «καρποὺς ἀξίους τῆς μετανοίας». Ἡ μετὰ τὴν Ἐξομολόγησιν συμπεριφορὰ τῶν ἐνοριτῶν του εἶναι ἐξ Ἰσου ἐνδιαφέρουσα καὶ πρέπει νὰ τύχῃ τῆς στοργικῆς του παρακολουθήσεως. Ἄγροεῖ, βεβαίως, τί ἐξωμολογήθησαν οἱ ἐνοριταὶ του. Οὔτε εἶναι δυνατὸν νὰ ἐρωτήσῃ τὸν Πνευματικὸν ἢ τοὺς ἰδίους. Τὸν ἀρκεῖ ὅτι ἐξωμολογήθησαν. Ἐπειτα τὸν ἐνδιαφέρει νὰ ἴδῃ, ἂν ἡ ὅλη συμπεριφορὰ των ἔχη βελτιωθῆ, διὰ νὰ προβαίῃ μετὰ πολλῆς συνέσεως καὶ λεπτότητος εἰς τὰς ἐπιβαλλομένας πατρικὰς νοουθεσίας καὶ συμβουλὰς.

Ἐτσι προπαρασκευάζων τὸ ποιμνίον του, ἀναδεικνύεται ἀληθῆς πνευματικὸς ποιμὴν καὶ δοῦλος τοῦ Κυρίου ἀγαθὸς καὶ πιστός, ἄξιος νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν χαρὰν τοῦ Κυρίου.

Ἄρχιμ. ΤΙΜΟΘΕΟΣ ΧΑΛΟΦΤΗΣ

ΤΙ ΓΙΝΕΤΑΙ ΑΛΛΟΥ

Ἡ ΑΓΓΛΙΚΑΝΙΚΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΑΙ Ο ΕΦΗΜΕΡΙΑΚΟΣ ΚΛΗΡΟΣ ΤΗΣ

α) Ἡ Ἀγγλικανικὴ Ἐκκλησία.

Ἡ ἀγγλικανικὴ ὁμολογία ἢ Ἐκκλησία, ὅπως συνηθέστατα τὴν ὀνομάζουσι εἶναι ἡ ἐπικρατεστέρα προτεσταντικὴ Ἐκκλησία εἰς τὴν Ἀγγλίαν καὶ ἡ ἐπίσημος Ἐκκλησία τοῦ κράτους.

Εἰς τὴν Σκωτίαν ἡ αὐτὴ Ἐκκλησία ὀνομάζεται Ἐκκλησία τῆς Σκωτίας, καὶ εἶναι μειονότης, ἐπικρατούσης ἐκεῖ τῆς Πρεσβυτεριανῆς ὀνομαζομένης ὁμολογίας.

Ἀγγλικανικὴ ἐπίσης Ἐκκλησία ὑπάρχει ἀκμάζουσα εἰς τὴν Οὐαλίαν, καθὼς ἐπίσης καὶ εἰς τὴν Ἰρλανδίαν, ὅπου ὅμως ἐπικρατέστερος εἶναι ὁ Ρωμαιοκαθολικισμὸς.

Τῆς Ἀγγλικανικῆς ὁμολογίας ὑπάρχουσι ἐπίσης ὅχι ὀλίγοι ὀπαδοὶ εἰς τὰς ἠνωμένας Πολιτείας τῆς Ἀμερικῆς, εἰς τὸν Καναδᾶν, εἰς τὴν Αὐστραλίαν καὶ τὴν Νέαν Ζηλανδίαν, ὡργανωμένοι καλῶς ἀπὸ ἀπόψεως ἐκκλησιαστικῆς.

Ἡ Ἐκκλησία αὐτὴ εἶναι ἡ πλέον συντηρητικὴ ἀπὸ ὅλας τὰς προτεσταντικὰς ὁμολογίας. Ἐχει τοὺς τρεῖς βαθμοὺς τῆς ἱερωσύ-

«Μὴ ἀποβάλλετε οὖν τὴν παρρησίαν ὑμῶν, ἣτις ἔχει μεγάλην μισθοποδοσίαν».
(Ἐβρ. 10, 33)

νης, αἱ ἀκολουθίαι τῆς κυρίως εἰς τὰς Βρεττανικὰς νήσους εἶναι κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον ἀκριβῶς μεταφρασμέναι ἀπὸ τὰς τῆς Λατινικῆς Ἐκκλησίας καὶ ἀπὸ τὴν μορφήν, τὴν ὁποίαν εἶχον κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς μεταρρυθμίσεως.

Ὁ κληρὸς τῆς καὶ τῶν τριῶν βαθμῶν εἶναι ἔγγαμος, καὶ ὁ γάμος τῶν κληρικῶν τῆς, ὅλων τῶν βαθμῶν, δὲν ἀπαγορεύεται μετὰ τὴν χειροτονίαν.

Ἐνίοτε ὁμοῦ συναντᾶ κανεὶς καὶ ἀγάμους πρεσβυτέρους καὶ ἐπισκόπους, μὴ μοναχοὺς, ἀλλὰ καὶ τὰ μοναστήρια καὶ οἱ μοναχοὶ καὶ αἱ μοναχαὶ δὲν εἶναι ἄγνωστόν τι εἰς τὴν Ἀγγλικανικὴν Ἐκκλησίαν.

Αἱ μοναὶ καὶ ἡ μοναστηριακὴ ὀργάνωσις εἶναι, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, ἀπομίμησις τῶν ρωμαιοκαθολικῶν μονῶν.

Υπάρχουν Δομινικανοὶ Ἀγγλικανοί, Φραγκισκανοὶ Ἀγγλικανοί, καὶ Τραπισταὶ ἀκόμη, ἀλλ' ἐπίσης καὶ μοναί, αἱ ὁποῖαι δὲν ἀκολουθοῦν ρωμαιοκαθολικὰ πρότυπα.

Μερικαὶ ἀπὸ τὰς ἀνδρικὰς καὶ τὰς γυναικειὰς μονὰς ἀνέπτυξαν ἀξιοζήλευτον δρασίμην ἱεραποστολικήν, εἰς τὰς Βρεττανικὰς κυρίως κτήσεις, ἀνὰ τὸν κόσμον, καὶ τὴν ἐξακολουθοῦν μετὰ τὸν ἴδιον ρυθμόν, κυρίως αἱ ἀνδρικαὶ τοιαῦται.

Ἡ ζωὴ εἰς ὅλας τὰς μονὰς εἶναι αὐστηροτάτη καὶ ὅλαι μεταξὺ ἄλλων ἀρετῶν ἔχουν εἰς μεγίστην περιωπὴν τὴν σιωπὴν, ὅχι βεβαίως ὅπως οἱ Τραπισταί, ἀλλὰ κατὰ ἓνα ἡπιώτερον τρόπον.

Ὅσον ἀφορᾷ τὰς δογματικὰς πεποιθήσεις τοῦ κλήρου καὶ τοῦ λαοῦ, θὰ ἦτο δυνατόν νὰ ξεχωρίσῃ κανεὶς δύο ρεύματα σκέψεως καὶ δύο τάσεις. Ἡ μία τάσις εἶναι συντηρητικὴ καὶ συμπαθοῦσα πρὸς τὸν Ρωμαιοκαθολικισμόν καὶ τὴν Ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν, δηλαδὴ πρὸς τὰς Ἐκκλησίας, αἱ ὁποῖαι ἐμπεριέχουν στοιχεῖα τοῦ μὴ διακοπέντος τῆς ἀποστολικῆς παραδόσεως Χριστιανισμοῦ καὶ γενικῶς ἔχουν τὰ στοιχεῖα, τὰ ὁποῖα πρέπει νὰ ἔχη μία Ἐκκλησία, καὶ ἡ ἄλλη εἶναι φιλελευθέρα, μετὰ ῥοπήν καὶ συμπάθειαν περισσοτέραν πρὸς τὴν προτεσταντικὴν παράδοσιν.

Ἡ πρώτη ὀνομάζεται «Ἵψηλὴ Ἐκκλησία» καὶ ἡ δευτέρα, κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὴν πρώτην, ὀνομάζεται «Χαμηλὴ Ἐκκλησία».

Ἀμφότερα τὰ ρεύματα, καὶ πρὸ παντὸς τὸ τῆς «Ἵψηλῆς Ἐκκλησίας», συμπαθοῦν πολὺ τὴν Ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν, διότι εἰς αὐτὴν δὲν ὑπάρχει Πάπας οὔτε Πρωτεῖον, ἀλάθητον καὶ νέα δόγματα, οὔτε ὑποχρεωτικὴ ἐπιβολὴ λειτουργικῆς γλώσσης, ὅπως

«Καὶ κατανοῶμεν ἀλλήλους εἰς παροξυσμὸν ἀγάπης καὶ καλῶν ἔργων».
(Ἐβρ. 10, 24)

ἡ ἐπιβολὴ τῆς λατινικῆς εἰς τὴν Ρωμαιοκαθολικὴν Ἐκκλησίαν.

Ἡ συμπάθεια αὐτὴ ὑφίσταται ἐπίσης διὰ τὸ γεγονός τῆς ἀρχαιότητος τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, διὰ τὰ στοιχεῖα καὶ τὰ γνωρίσματα τὰ ἐκκλησιαστικὰ τῆς πίστεως καὶ τῆς συνοχῆς, τὰ ὁποῖα ἔχει καὶ τῶν ὁποίων στεροῦνται γενικῶς αἱ προτεσταντικαὶ Ἐκκλησίαι, καὶ τέλος, διότι ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία δὲν βαρύνεται μὲ παρεκτροπὰς καὶ ὑπερβασίας.

β) Ἡ ἐκκλησιαστικὴ ὁργάνωσις.

Ἡ ὅλη Ἐκκλησία εἶναι ὠργανωμένη εἰς ἐπισκοπὰς καὶ ἐνορίας.

Ἐχει δύο ἀρχιεπισκόπους, τὸν τῆς Ὑόρκης καὶ τὸν ἀρχιεπίσκοπον τῆς Καντερβουρίας, ὁ ὁποῖος εἶναι καὶ ὁ προκαθήμενος τῆς Ἀγγλίας, καὶ τοὺς Πρώτους, ὅπως τὸν Πρῶτον τῆς Σκωτίας, τὸν Πρῶτον τῆς Οὐαλίας, Αὐστραλίας κλπ.

Ἐχει ἐπισκόπους, καὶ ἐπίσης τὸ σύστημα τῶν βοηθῶν ἐπισκόπων πολυ διαδεδομένον.

Ἐπάρχει ἐπίσης καὶ ὁ θεσμὸς τῶν ἀρχιδιακόνων οἱ ὁποῖοι εἶναι ἀκριθῶς ὅ,τι καὶ οἱ πρωτοσύγκελλοι τῆς σημερινῆς Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας.

Ἐπάρχει εἰς τὴν Ἀγγλικανικὴν Ἐκκλησίαν ὁ θεσμὸς τῶν γενικῶν πρωτοπρεσβυτέρων, καὶ τῶν ἐν ἐνεργείᾳ ἢ τιτουλαρίων πρωτοπρεσβυτέρων, καὶ τρεῖς ἄλλαι διαβαθμίσεις μέχρι τοῦ ἀπλοῦ ἐφημερίου.

Εἰς τὰς ἐνορίας ὑπάρχουν εἰς, ἢ καὶ περισσότεροι, ἐφημέριοι, ἐνίοτε δὲ καὶ διάκονος ἐκ τῶν ὑπηρετούντων τὸ ὀλιγώτερον ἀνά ἐν ἔτος μέχρι τῆς χειροτονίας των εἰς πρεσβυτέρους, καὶ ἐπίσης ὑπάρχουν ἀναγνώσται καὶ λοιποὶ λαϊκοὶ κατώτεροι ὀφφικιοῦχοι.

Οἱ ἐνοριακοὶ Ναοὶ, ὅλοι ὠραιότατοι καὶ γοθτικοῦ ρυθμοῦ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, μὲ τὰς εἰς τὸν περίβολόν των κατοικίας τῶν ἱερέων, τὰς αἰθούσας διαλέξεων, χρησιμοποιουμένας καὶ διὰ κατηχητικὰ σχολεῖα καὶ κηρύγματα κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἑβδομάδος, μὲ αἰθούσας παραστάσεων καὶ προβολῆς ἐνίοτε θρησκευτικῶν καὶ ἄλλων διδακτικῶν ταινιῶν, εἶναι τὸ σφύζον ἀπὸ ζωὴν κέντρον τῆς ἐνοριακῆς πνευματικῆς ἐργασίας.

Οἱ Ναοὶ, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, ἔχουν ἰδικὴν των περιουσίαν εἰς ἀκίνητα καὶ μετοχὰς τραπεζῶν ἢ ἐπιχειρήσεων, καὶ ἐπαρ-

«Ποιμάνετε τὸ ἐν ὑμῖν ποίμνιον τοῦ Θεοῦ, μὴ ἀναγκασθῶς, ἀλλὰ ἔκουσίως κατὰ Θεόν».

(Α' Πέτρ. 5, 2)

κοῦν εἰς τὰ ἔξοδά των, ἐνίοτε δὲ μεγάλοι κεντρικοὶ Ναοὶ μὲ ση-
μαντικὴν περιουσίαν καὶ ἔσοδα βοηθοῦν ἐγορίτας των εἰς νοσοκο-
μεῖα, ὄρφανὰ εἰς ὄρφανοτροφεῖα κλπ.

Ἄλλοι Ναοί, τελευταίως, ὠργάνωσαν νηπιαγωγεῖα, ὅπου αἱ
ἐργαζόμεναι μητέρες παραδίδουν ἀντὶ ἐλαχίστου ποσοῦ τὰ νήπιά
των εἰς τὴν φροντίδα ἐξησκημένων γυναικῶν, διὰ νὰ τὰ παραλά-
θουν καὶ πάλιν εἰς τὴν μητρικὴν των ἀγκάλην, μετὰ τὸ τέλος τῆς
ἐργασίας ἐκάστης ἡμέρας, καθαρὰ καὶ περιποιημένα.

Ἡ Ἀγγλικανικὴ Ἐκκλησία ἀκόμη, ὅπως καὶ ὅλαι σχεδὸν
αἱ ποικιλῶνυμοι προτεσταντικαὶ ὁμολογίαι, ἔχει ἰδικὰ τῆς σχο-
λεῖα κατωτέρας καὶ μέσης ἐκπαιδεύσεως, εἰς τὰ ὅποια διδάσκα-
ται καὶ ἡ πίστις καὶ αἱ ἀρχαὶ τῆς, δεδομένου ὅτι τὸ κράτος δὲν
ἐνδιαφέρεται διὰ τὴν διδασκαλίαν τοῦ θρησκευτικοῦ μαθήματος.

Ἐχει, ἐπὶ πλέον, ὅπως καὶ αἱ ἄλλαι ὁμολογίαι, τὰς θεολογι-
κὰς τῆς σχολᾶς, εἰς τὰς ὁποίας ἐκπαιδεύονται θεωρητικῶς καὶ
πρακτικῶς οἱ μέλλοντες νὰ ὑπηρετήσουν εἰς τὰς τάξεις τοῦ κλή-
ρου τῆς.

(Συνεχίζεται)

Ἄρχιμ. ΠΑΝΤΕΛ. ΚΑΡΑΝΙΚΟΛΑΣ

Α Ν Ε Κ Δ Ο Τ Α

Ἡ τέχνη τῆς ἀγωγῆς

Ἦμουν σχεδὸν ὀκτὼ ἐτῶν, διηγεῖται ἓνας εὐλαβῆς κληρικός,
ὅταν γυρίζοντας ἀπὸ τὸ σχολεῖον ἐπανέλαβα μίαν κακὴν λέξιν,
ποῦ εἶχα ἀκούσει ἀπὸ ἓνα μεγαλύτερον συμμαθητὴν μου, ἀλλὰ χω-
ρὶς νὰ καταλαβαίνω τὴν σημασίαν τῆς. Ἡ μητέρα μου, ποῦ ἦταν
ἐκείνην τὴν ὥραν ἀπησχολημένη στὴν κουζίνα, μοῦ ἔρριξε ἓνα
βλέμμα ἀδυστηρὸ καὶ μοῦ εἶπε: «Παιδί μου, δὲν θέλω νὰ ξανα-
κούσω οὔτε μιὰ φορὰ αὐτὴ τὴ λέξι ἀπ' τὸ στόμα σου». Ἀμέσως
ἐκατάλαβα περὶ τίνος ἐπρόκειτο καὶ ἐστάθηκα ἀκίνητος, ἀρκετὰ
ντροπαλός. Μετὰ τὸ φαγητὸν ἡ μητέρα μοῦ εἶπε: «Δάκη, ἔλα
πάνω στὸ δωμάτιο μαζί μου». Τὴν ἀκολούθησα χοροπηδῶντας,
διότι δὲν ὑποπτευόμουν τί ἐπρόκειτο νὰ συμβῇ. Μέσα στὸ δω-
μάτιο αὐτὸ ὑπῆρχε ἓνας θαναμάσιος Ἐσταυρωμένος, μπροστὰ
στὸν ὁποῖον ἡ Μητέρα μου ἀγαποῦσε νὰ προσεύχεται. Μὲ ὠδή-
γησε μπροστὰ καὶ μοῦ εἶπε μὲ μιὰ φωνὴ γλυκειὰ καὶ σοβαρῇ.

«... Μηδὲ αἰσχροκερδῶς, ἀλλὰ προθύμως».

(Α' Πέτρ. 5, 3)

«Σήμερα τὸ πρωὶ ἔκαμες νὰ λυπηθῆ πάρα πολὺ ὁ καλὸς Χριστὸς μὲ τὴν ἄσχημη λέξι, πὺν ἐξεστόμισες. Δὲν ἤξερες πόσο ἄσχημη ἦταν καὶ γι' αὐτὸ δὲν σὲ τιμωρῶ, ἀλλὰ πρόσεξε, δὲν θέλω ποτὲ νὰ σ' ἀκούσω νὰ πῆς τὴν λέξιν αὐτὴν ἢ ἄλλη κακὴ λέξι. Καὶ τώρα γονάτισε· θὰ ζητήσωμε συγχώρησι ἀπὸ τὸν καλὸν Θεὸν καὶ θὰ ποῦμε τὸ «Πάτερ ἡμῶν». Ἐγονάτισα καὶ ἀπαγγέλαμε μαζὶ τὸ «Πάτερ ἡμῶν» καὶ ἄλλας ἀπλὰς προσευχάς. Αὐτὸ ἐπροξένησε τόσην ἐντύπωσιν στὴν παιδική μου καρδιά, ὅσην δὲν θὰ μοῦ ἔκανε καμμιά ἄλλη τιμωρία ἢ ἐπίπληξις.

Τὰ δίκτυα τῆς βλασφημίας

Εἰς ἓνα ναυπηγεῖον στὸ Belford τῆς Ἰρλανδίας κατασκευαζόταν ἓνα νέο ὑπερωκεάνειον, πὺν προωριζόταν νὰ ὀνομασθῆ μὲ τὸ μεγαλειῶδες ὄνομα «Τιτανικός».

Ὅλοι ἦσαν σίγουροι, ὅτι αὐτὸ τὸ κολοσσιαῖον πλοῖον θὰ διέσχιζε ὑπερήφανα τὸν Ἀτλαντικὸν καὶ θὰ περιφρονοῦσε τὸ ξέσπασμα τῶν πύδ τρομερῶν καταιγίδων. Ἡ κατασκευὴ τοῦ πλοίου αὐτοῦ ἀπασχολοῦσε πολλὰς ἑκατοντάδας ἐργατῶν καὶ μεταξὺ αὐτῶν ὑπῆρχαν πολλοὶ ἀσεβεῖς ἐργάται. Αὐτοὶ οἱ δυστυχεῖς, διὰ νὰ πειράξουν τοὺς εὐσεβεῖς συναδέλφους των, ἐχάραζαν ἐπάνω στὰ τοιχώματα τοῦ πλοίου ὅλων τῶν εἰδῶν τὰς βλασφημίας καὶ ἄλλας ἀσεβεῖς ἀστειότητας. Μιὰ ἀπ' αὐτὰς τὰς βλάσφημίας ἔλεγε: «Οὔτε ὁ ἴδιος ὁ Χριστὸς δὲν θὰ τὸ κάμη νὰ βυθισθῆ».

Πολλὰ ἀπ' αὐτὰς τὰς ἀσεβεῖς ἐπιγραφὰς ἐσκεπάσθησαν ἀπὸ τὰ χρώματα, ἀλλὰ δὲν ἄρχισαν νὰ ξαναφανοῦν.

Ἐνας ὑπάλληλος εὐσεβῆς τοῦ «Τιτανικοῦ», πὺν εἶχε ἰδεῖ μὲ τὰ μάτια του μερικὰς ἀπ' αὐτὰς τὰς ἀσεβεῖς φράσεις, ἔγραφε στοὺς γονεῖς του στὸ Δουβλίνο. «Εἶμαι σίγουρος, πὺς αὐτὸ τὸ πλοῖο δὲν θὰ φθάσῃ στὴν Ἀμερικὴ, ἐξ αἰτίας αὐτῶν τῶν σιχαμένων βλασφημιῶν, πὺν σκεπάζουν τὰ πλευρά του».

Οἱ γονεῖς διατηροῦν ἀκόμη μέχρι σήμερον αὐτὴν τὴν ἐπιστολήν, σὰν τελευταίαν ἀνάμνησιν ἀπὸ τὸ παιδί των. Διότι αὐτὴ ἡ ἀπαισία πρόβλεψις ἔγινε πραγματικότης.

Ὁ «Τιτανικός» δὲν ἔφθασε στὴν Ἀμερικὴ. Καθὼς ἔσχιζε τὰ νερὰ τοῦ ὠκεανοῦ ἐκτύπησε σ' ἓνα παγόβουνο καὶ ἐβυθίσθη μὲ τοὺς περισσότερους ἐπιβάτας του.

T. X.

«... Μηδ' ὡς κατακυριεύοντες τῶν κλήρων, ἀλλὰ τύποι γινόμενοι τοῦ ποιμνίου».

(Α' Πέτρ. 5, 3)

ΛΥΣΙΣ ΑΠΟΡΙΩΝ

Ἑρώτησις

Ἀναφέρει τὸ βιβλίον τῆς Γενέσεως : « Ἐξῆλθεν Κάιν καὶ ἔγνω τὴν γυναῖκα αὐτοῦ καὶ συλλαβοῦσα ἔτεκεν υἷὸν καὶ ὠνόμασεν αὐτὸν Ἐνώχ ». Ποία ἦτο ἡ γυνὴ τοῦ Κάιν ;

Ἱερεὺς Ἰωάν. Κ. Μαλαντάρας
Νέου Πύργου Ἰστιαίας, Εὐβοίας

Ἀπάντησις

Ἀσφαλῶς ἦτο ἀδελφὴ τοῦ Κάιν, ἡ γυνὴ, τὴν ὁποίαν ὁ Κάιν ἔλαβε μετὰ τὸν φόνον τοῦ Ἄβελ (Γεν. 4, 17). Ὁ Ἄδὰμ κατὰ Γεν. 5, 4 ἐγέννησεν, ἐκτὸς τοῦ Κάιν καὶ τοῦ Ἄβελ, υἱοὺς καὶ θυγατέρας. Γάμος μεταξὺ ἀδελφῶν δὲν ἦτο τότε ἀπηγορευμένος.

Βασ. Μ. Βέλλας

Καθηγητὴς τοῦ Πιῦτου Ἀθηνῶν

Ἑρωτήσεις :

- 1) Δύναται ἡ Πρεσβυτέρα, ὅταν χηρεύσῃ, νὰ ἔλθῃ εἰς δεῦτερον γάμον ;
- 2) Πρέπει νὰ ψάλλεται Ἀπολυτίκιον ἐν ἀρχῇ τῆς ἀκολουθίας τοῦ γάμου ;
- 3) Εἶναι ἐπιτετραμμένον νὰ γράφῃ τις ἐντὸς τοῦ ναοῦ κατὰ τὴν ὥραν τῆς θ. λειτουργίας ;
- 4) Δύναται οἱ Ἱεροψάλται νὰ φέρουν ἄνθος εἰς τὸ σακκάκι των, καθ' ἣν ὥραν ἐκτελοῦν τὸ ἱερόν των καθῆκον ἐν τῷ ναῷ ;
- 5) Πότε πρέπει νὰ προσέρχωνται εἰς τὸν ναὸν οἱ Ἱεροψάλται ;
- 6) Μετὰ πόσων ἐτῶν ὑπηρεσίαν δύναται εἰς Ἐφημέριος ἐργάματος νὰ μετατεθῇ εἰς ἀνωτέραν θέσιν ;

Ἱερεὺς Ε. Ν. Ἀντωνόπουλος

Ἁγ. Μαρίνα Κισσοῦ

Ἀπαντήσεις :

- 1) Ἐκ λόγων σεβασμοῦ πρὸς τὴν μνήμην τοῦ ἀποθανόντος Κληρικοῦ ἡ χρηματίσασα σύζυγός του δὲν δύναται νὰ ἔλθῃ εἰς δεῦτερον γάμον. Τοῦτο, ἄλλωστε, εἶναι καὶ δίκαιον, ἐφ' ὅσον καὶ ὁ Κληρικός, ἂν ἔχανε τὴν σύζυγόν του δὲν θὰ ἠδύνατο νὰ νυμφευθῇ ἐκ δευτέρου.
- 2) Οὐδὲν περὶ τούτου ἀναφέρει ἡ σχετικὴ τυπικὴ διάταξις τοῦ Μεγάλου Εὐχολογίου. Ἐπεκράτησεν ὅμως νὰ ψάλλεται τὸ Ἀπολυτίκιον καὶ τὸ Κοντάκιον τῶν ἁγ. Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης, τὸ μὲν εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς ἀκολουθίας τοῦ Ἀρραβῶνος, τὸ δὲ εἰς τὴν τοῦ Γάμου. Ἐνιαχοῦ ψάλλονται ἀμφότερα εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς ἀκολουθίας τοῦ Γάμου.
- 3) Οὐδεμία ἐργασία εἶναι ἐπιτετραμμένη ἐντὸς τοῦ ναοῦ, κατὰ τὴν ὥραν μάλιστα τῆς θ. λατρείας.

«Καὶ φανερωθέντος τοῦ Ἀρχιεπισκόπου, κομίσθη τὸν ἀμαράντινον τῆς δόξης στέφανον».
(Α' Πέτρ. 5, 4)

4) Πάν ὅ,τι θεωρεῖται ὡς ἀπᾶν εἰς τὴν σεμνὴν καὶ ἱεροπρατῆ ἐμφάνισιν τῶν διακονούντων εἰς τὰ τῆς θ. λατρείας, ἐν οἷς καὶ οἱ ψάλται καὶ οἱ νεωκόροι, εἶναι ἀπηγορευμένοι. Διὰ τοῦτο προτιμότερον εἶναι νὰ φέρονται πάντες εἰδικὸν ἔνδυμα (ράσον), προσέχοντες ὁμοῦ καὶ εἰς τὸν τρόπον ποῦ θὰ τὸ φοροῦν καὶ εἰς τὴν ἐν γένει στάσιν καὶ συμπεριφορὰν των.

5) Γενικῶς οἱ Ἱεροψάλται ὑποχρεοῦνται νὰ εὐρίσκωνται εἰς τὰς θέσεις των τοῦλάχιστον εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ «Θεὸς Κύριος...» τοῦ Ὁρθρου καὶ τοῦ «Κύριε ἐκέκραξα...» τοῦ Ἑσπερινοῦ, προτιμότερον ὁμοῦ εἶναι νὰ εὐρίσκωνται ἀπ' ἀρχῆς (ἀπὸ τοῦ «Ἐδλογητὸς ὁ Θεός...») τῶν ἀκολουθιῶν, ὡς πράττουν ὅσοι αἰσθάνονται τὴν ὑποχρέωσιν νὰ προπαρασκευασθοῦν καὶ αὐτοὶ διὰ τὸ ἔργον των μὲ τὴν πρό τῆς ψαλμωδίας προσευχὴν. Ἄλλωστε, εἰς πολλὰ μέρη, ὅπου δὲν ὑπάρχει ἄλλος ἱκανὸς νὰ βοηθήσῃ εἰς τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ Ἐξαψάλμου καὶ τοῦ Προσимиακοῦ, ἡ παρουσία τοῦ ψάλτου εἶναι ἀπαραίτητος, διότι ὁ ἱερεὺς πρέπει νὰ εἶναι εὐκαιρος εἰς τὴν ἀνάγνωσιν τῶν μυστικῶν εὐχῶν.

6) Ὑπὸ τοῦ ἰσχύοντος σήμερον Ἑνοριακοῦ Νόμου, ὅστις ὀρίζει τὰς πρὸς μεταθέσιν ἀπαιτούμενας προϋποθέσεις καὶ τὰς σχετικὰς διατυπώσεις, δὲν προβλέπεται περίπτωσις ὑποχρεωτικῆς μεταθέσεως προσοντούχου ἱερέως εἰς ἀνωτέραν θέσιν μετὰ ὄρισμένον χρόνον ὑπηρεσίας.

Ἑρωτήσεις :

1) Δημιουργεῖται συγγένεια μεταξὺ τῶν βαπτιζομένων εἰς τὴν αὐτὴν Κολυμβήθραν ;

2) Διατὶ ἐν τῇ «εἰς γυναῖκα λεχὼ» τρίτῃ εὐχῇ ἀναφέρεται : «...καὶ συγχώρησον ὁ Θεὸς τῇ δούλῃ σου τῇ τεῖσάσῃ σήμερον». Εἶναι ἀμάρτημα λοιπὸν τὸ ὅτι ἔφερον ἄνθρωπον εἰς τὸν κόσμον ; Καὶ ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, μόνῃ ἢ γυνὴ εἶναι ὑπαίτιος ;

Ἄνδρας Σπαντιδάκης

Ἱερεὺς Σπυριδίου Ρεθύμνης

Ἀπαντήσεις :

1) Συγγένεια ἐκ τοῦ ὕδατος τῆς Κολυμβήθρας τοῦ Ἁγίου Βαπτίσματος δὲν ὀρίζεται ὑπὸ τῶν Ἱ. Κανόνων. Ἐπειδὴ ὁμοῦ ἐπεκράτησε παρὰ τοῖς χριστιανοῖς νὰ ὑποπτεύονται τὴν δημιουργίαν τοιαύτης συγγενείας μεταξὺ τῶν εἰς τὸ αὐτὸ ὕδωρ βαπτιζομένων, δὲν νομίζομεν ὅτι βλάπτει ἡ «χάριν τῶν ἀσθενεστέρων» ἀδελφῶν μας λαμβανομένη πρόνοια, ὅπως ἀποφεύγεται ἡ ἐν τῷ αὐτῷ ὕδατι βάπτισις ἑτεροφύλων.

2) Προφανῶς ἡ εὐχὴ δὲν ἀναφέρεται εἰς τὸ γεγονός τοῦ τοκετοῦ, ὁ ὅποιος, ὅπως καὶ ἡ νόμιμος τοῦ βρέφους σύλληψις, δὲν ἀποτελεῖ, βεβαίως, ἀμάρτημα. Πᾶς ἄνθρωπος ὁμοῦ ἔχει ἀνάγκην συγχωρήσεως διὰ τὴν ἐν γένει ἀμαρτωλὴν του κατάστασιν, διότι οὐδεὶς «καθαρὸς ἀπὸ ρύπου», εἰδικώτερον δὲ ἡ λεχὼ, θεωρηθεῖσα ὡς ἔχουσα μολυσίν τινα, ἕνεκα τῆς συνεισῆς τοῦ τοκετοῦ φυσικῆς ἀκαθαρσίας καὶ μὴ δυναμένη νὰ προσεγγίσῃ «τὰ Ἁγία», τίθεται διὰ τῆς εὐχῆς ταύτης ὑπὸ τὴν προστασίαν τῆς φιλανθρωπίας τοῦ Θεοῦ, ἵνα τὴν ἀξιῶσιν τοῦ φυσικοῦ καθαρμοῦ, ὅστις θὰ τῇ ἐπιτρέψῃ νὰ ἐκκληριασθῇ τὴν 40ὴν ἡμέραν καὶ νὰ κοινωνήσῃ ἐν καιρῷ τῶν θείων Ἀγιασμάτων.

Ε. Γ. Μ.

«Νήψατε, γρηγορήσατε...».

(Α' Πέτρ. 5, 8)

ΟΔΗΓΙΑΙ ΤΟΥ TAKE

ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑΚΗ ΠΕΡΙΘΑΛΨΙΣ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ἀνεγράψαμεν εἰς προηγούμενον φύλλον (σελίς 177) τὰς διατυπώσεις, αἱ ὁποῖαι πρέπει νὰ γίνωνται διὰ τὴν εἰσαχθῆν ὁ μέτοχος τοῦ TAKE πρὸς νοσηλείαν εἰς νοσοκομεῖον ἢ κλινικὴν τῆς περιφερείας του.

Εἰς περιπτώσιν ὅμως, καθ' ἣν τὰ μέσα, τὰ ὁποῖα διαθέτουσι τὰ νοσοκομεῖα καὶ αἱ κλινικαὶ τῆς Μητροπολιτικῆς περιφερείας τοῦ ἀσθενούς ἢ τῆς πλησιετέρας πρὸς αὐτὴν πόλεως, εἶναι ἀνεπαρκῆ διὰ τὴν ἀσφαλῆ θεραπείαν αὐτοῦ, τότε μόνον, οὗτος δύναται νὰ νοσηλευθῆ ἐν Ἀθήναις ἢ ἐν Πειραιεῖ.

Πρὸς τοῦτο ἀπαιτεῖται, ὅπως ὁ νομιάτρος ἐν τῇ γνωματεύσει του ἀναγράψῃ τοὺς λόγους αὐτοῦς, ὅτε καὶ μόνον ὁ ἀσθενὴς ἐρχόμενος εἰς Ἀθήνας θὰ τύχῃ ἐνταῦθα νοσοκομειακῆς περιθάλψεως.

Διασαφηνίζομεν δηλαδή, ὅτι διὰ τὴν εἰσαχθῆν ἀσθενὴ εἰς Ἀθήνας πρὸς νοσηλείαν εἰς νοσοκομεῖον ἢ δι' ἐξετάσεις καὶ παρακλινικὰς θεραπείας, πρέπει ἀπαραιτήτως νὰ εἶναι ἐφωδιασμένος διὰ τῆς γνωματεύσεως τοῦ νομιάτρου, εἰς τὴν ὁποῖαν θὰ ἀναφέρεται ῥητῶς ἢ ἢ παντελὴς ἔλλειψις ἐν τῇ ἔδρᾳ τῆς Μητροπόλεως τῆς κατοικίας τοῦ ἀσθενούς καὶ εἰς τὰς πλησιετέρας αὐτῇ πόλεις νοσοκομειακῶν μέσων ἢ ὅτι τὰ μέσα, τὰ ὁποῖα διαθέτουσι τὰ νοσοκομεῖα καὶ αἱ κλινικαὶ αὐταί, εἶναι ἀνεπαρκῆ διὰ τὴν ἀσφαλῆ θεραπείαν του.

Τὸ TAKE μόνον ὑπὸ τὴν ἐν λόγῳ προϋπόθεσιν ἀναλαμβάνει ἐν Ἀθήναις τὴν νοσοκομειακὴν καὶ πᾶσαν συναφῆ περιθάλψιν τῶν ἀσθενῶν μετόχων του.

Οἰκοθεν νοεῖται, ὅτι, θὰ πραγματοποιηθῆ ἢ εἰς τὰ ἐν Ἀθήναις νοσοκομεῖα καὶ κλινικὰς εἰσαγωγῆ τοῦ ἀσθενούς μετ' ἐπιανεξέτασιν αὐτοῦ καὶ γνωματεύσιν τῶν ἐνταῦθα ἰατρῶν συμβούλων τοῦ TAKE περὶ τῆς ἀνάγκης ταύτης.

Ἐφ' ὅσον ὁ ἀσθενὴς εἰσαχθῆ καὶ παραμείνῃ ὑπὲρ τὸ 10ήμερον εἰς νοσοκομεῖον ἢ κλινικὴν ἐν Ἀθήναις, δικαιούται καὶ τῶν ὁδοιπορικῶν ἐξόδων του, μετ' ἔγκρισιν τοῦ Δ. Συμβουλίου τοῦ TAKE.

Συνεπῶς ὁ μέτοχος τοῦ TAKE θὰ λάβῃ τὰ λόγῳ νοσηλείας ὁδοιπορικὰ του ἐξόδα, μόνον ἐὰν νοσηλευθῆ ὑπὲρ τὸ δεκάημερον εἰς νοσοκομεῖον καὶ ἀφοῦ, μετὰ τὴν ἐπιστροφὴν εἰς τὴν ἔδραν του, ὑποβάλῃ μετ' αἰτήσεως τὰ σχετικὰ δικαιολογητικά (ἀποδείξεις εἰσιτηρίων).

ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΤΟΥ TAKE

Τὸ Δ. Συμβούλιον τοῦ TAKE κατὰ τὴν συνεδρίσιν αὐτοῦ τῆς 30/9/52 ἐπέβαλε, συμφώνως τῷ Νόμῳ, πρόστιμον εἰς ἕνα ἐφημέριον δοχ. 60.000 καὶ εἰς ἕνα ἄλλον δοχ. 12.000, διότι κατὰ τὸν ὑπὸ Ἐπιθεωρητοῦ τοῦ TAKE γενόμενον ἔλεγχον τῶν βιβλίων τῶν Πρωτοκόλλων τῶν προέκυψεν, ὅτι δὲν εἶχον οὗτοι ἐπικολλήσει ἐπ' αὐτῶν τὰ νόμιμα κληρικὸς σημά τῶν αἰτήσεων δι' ἐκδοθέντα παρ' αὐτῶν πιστοποιητικά.

Ἀπερρίφθη ἡ αἰτήσις Ἐφημερίου περὶ καταβολῆς αὐτῷ τῶν ἐξόδων νοσηλείας τῆς πρεσβυτέρας του, διότι εἰσηγάγεν αὐτὴν εἰς κλινικὴν ἐν Ἀθήναις, χωρὶς τὸ TAKE νὰ ἀναλάβῃ τὴν δαπάνην διὰ τῆς ἐκδόσεως τοῦ ὑπὸ τοῦ κανονισμοῦ ὀριζομένου σχετικοῦ εἰσιτηρίου.

Ὡς γνωστὸν δὲ τὰ εἰσιτήρια αὐτὰ ἐκδίδονται διὰ τὰς Ἀθήνας καὶ

τὸν Πειραιᾶ παρὰ τοῦ Κεντρικοῦ TAKE, παρὰ τῶν τοπικῶν δὲ TAKE διὰ τὰ ἐν τῇ περιφερείᾳ ἐκάστου ἐδρεύοντα νοσοκομεία καὶ κλινικάς.

Ἐνεκρίθη ἡ εἰς τὸ Μητρώον Ἐσφαλισμένων τοῦ TAKE ἐγγραφὴ τοῦ αἰδ.σ. ἱερέως Ἡλία Ντεκελέ, ἐφημερίου Θουρίας τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Μεσσηνίας, ὑπηρετούντος συγχρόνως καὶ ἐν τῇ Δημοτικῇ Ἐκπαίδευσί, ἐπὶ τῇ ἀμέσῳ καταβολῇ τῶν ἀπὸ 22-11-47 ἕως 30-9-52 ἀσφαλίσεων τοῦ ἐκ δραχ. 1.891.400.

Ἐπονηθηθεῖσαι ὑπὸ τοῦ TAKE συντάξεις
καὶ ἐφ' ἅπαξ βοήθημα ἐκ τοῦ Ταμείου Ἀρωγῆς.

Ὄνοματεπώνυμον δικαιούχου	Διεύθυνσις	Μηνιαία σύνταξις		Ἐφ' ἅπαξ βοήθημα
		ἀρχομένη ἀπὸ	Δραχμῶν	
ἱερ. Ν. Παπανικολάου	Χαρμάνκιοῦ(Θεσ)νίκης	1-7-52	373.000	2.650.000
» Σπ. Πορταράκης	Ἄρμενα Σητείας	1-8-52	394.000	2.660.000
» Βασ. Ποτουρίδης	Μεσιανοῦ	1-6-52	373.000	2.640.000
προσβ. Μαρία Μανουσάκη	Πόρος Ἡρακλείου	4-8-52	336.000	2.660.000
ἱερ. Θεόδ. Φιλίππου	Θάσος	1-9-52	373.000	2.670.000
» Εὐδ. Καπετάκης	Βαλτοτόπιον Σερρών	1-7-52	373.000	2.650.000
προσβ. Εἰρ. Παπακοινόμου	Ἀθήναι	18-10-51	271.000	2.560.000

Ἡ τελευταία προσανέχεται ἀπὸ 1-2-52 εἰς δραχ. 371.000.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Αἰδ.σ. Σ. Καίσαρη, Γραικοχώριον: Διὰ τὸ πρῶτον θέμα τῆς ἐπιστολῆς σας ἐλάβετε ἤδη τὴν ἐμπρακτικὴν ἀπάντησιν. Διὰ τὴν ἐξαγορὰν μὴ συνταξίμου δημοδιδασκαλικῆς ὑπηρεσίας σας, πρέπει νὰ υποβάλετε σχετικὴν αἴτησιν πρὸς τὸ TAKE, εἰς τὴν ὁποίαν θὰ ἐπισυνάμητε ἀποδεικτικὰ περὶ τοῦ χρόνου τοῦ διορισμοῦ σας ὡς δημοδιδασκάλου καὶ τῆς ἀπολύσεώς σας καὶ περὶ τοῦ ὅτι δὲν ἐτύχαιε ὡς δημοδιδάσκαλος συντάξεως ἐκ τοῦ Δημοσίου. — **Αἰδ.σ. Κ. Κατσικαρώνη, Ἄνδρον:** Διὰ τὴν ἀπὸ 1/6/30 ἕως 31/3/42 ἀσφάλισίν σας ἔπρεπε νὰ εἴχατε καταβάλει εἰς τὸ TAKE δραχ. 6.970. Ἐναντι αὐτῶν καταβάλατε τότε μόνον δραχ. 2.920. Τὸ ὑπόλοιπον τῆς ὀφειλῆς σας αὐτῆς ἐκ δραχ. 4.050 δι' ἀσφάλιστρα 81 μηνῶν, ἀναπροσαρμοζόμενον μὲ τὸ σημερινὸν ἀσφάλιστρόν σας (δραχ. 21.000 ἐπὶ 81 μῆνας), ἀνέρχεται ἤδη εἰς δραχ. 1.708.000, τὰς ὁποίας πρέπει νὰ καταβάλετε εἰς τὸ Τοπικὸν TAKE, διὰ τὰ οὗς ἀπονημηθῇ ἡ σύνταξις. — **Αἰδ.σ. Γ. Κυριάκου, Αἰθῆναι:** Οὐδεμίαν ὀφειλὴν ἔχετε πρὸς τὸ TAKE. Διὰ τὰ λάβετε ὁμως σύνταξιν, πρέπει νὰ υποβάλετε εἰς τὸ TAKE Ἀπολυτήριον Γράμμα τοῦ Μητροπολίτου σας, πιστοποιητικὸν ἡλικίας καὶ οἰκογ. καταστάσεως, φύλλον διακοπῆς μισθοδοσίας καὶ τὸ παρὰ τῇ Ἱ. Μητροπόλει ὑπάρχον βιβλιάριόν σας. Ἡ σύνταξις σας θὰ ἀνέλθῃ εἰς δραχ. 373.000 μηνιαίως τὸ δὲ ἐφ' ἅπαξ εἰς δραχ. 2.650.000 περίπου. — **Αἰδ.σ. Σπ. Κουρκουμέλη, Σκόλαν:** Ὀφείλετε εἰς τὸ TAKE εἰς ἀσφαλίσεων ἀπὸ 1/8/37 ἕως 31/3/42 δραχμῶν 1.176.000, τὰς ὁποίας πρέπει νὰ ἀποστείλετε, διότι εἰς περιπτώσιν ἀξήρσεως τῶν ἀποδοχῶν σας, ἡ ὀφειλὴ σας αὐτὴ θὰ ἀναπροσαρμοσθῇ μὲ τὸν νέον μισθόν. — **Αἰδ.σ. Γ. Καντιδάκη, Γονιαις:** Ὡς παλαιὸς μέτοχος τοῦ TAKE δὲν διεγράφητε. Δύνασθε νὰ παραιτηθῆτε καὶ σήμερον, ὅποτε ἡ σύνταξις σας θὰ εἶναι δραχ. 394.000 κατὰ μῆνα.

Ἐὰν παραιτηθῆτε μετὰ dietlay, ἡ σύνταξις σας θὰ ἀνέλθῃ τότε εἰς δραχ. 412.000. Ὅφείλετε εἰς τὸ TAKE δραχ. 1.484.650 (εἰς ἀναπροσαρμογῆς μὴ πληρωθέντων ἀπαλλοτρυνόμενων μέχρι 30/9/45 δραχ. 495.000, ἀπὸ διαφορᾶν ἀσφαλιστρῶν 2,5% ἕως 7% μέχρι 31/3/51 δραχ. 669.650 καὶ ἀπὸ διαφορᾶν μισθῶν ὑπὲρ ἀσφαλισεως καὶ ἀρωγῆς δραχ. 315.000). — **Αἰδεο. I. Γεωργιάδην ἢ Κουρουτῆν**, Ἀνήλιον: Ὡς δημοδιδάσκαλος ἐπάγεσθε εἰς τὴν προαιρετικὴν ἀσφάλισιν, ὃ δὲ λογαριασμός σας ἔχει ὡς ἐξῆς: 7% ἐπὶ 550.000 δραχ. ἀπὸ 1/6/30—30/9/45, δραχ. 7.084.000 τόκοι ὑπερημερίας πρὸς 6% ἀπὸ 1/6/31—30/9/45, δραχ. 3.164.700 καὶ διαφορὰ κρατήσεων μεταξὺ 5% καὶ 7% ἐπὶ μισθοῦ 550.000, δραχ. ἀπὸ 1/10/45—31/10/52, δραχ. 497.620 ἧτοι σύνολον ὀφειλῆς σας, δραχ. 10.746.320.

Αἰδεο. Σαράντον Μιχαλόπουλον, Κόρωνα: Ἐφ' ὅσον πρόκειται περὶ ἀορίστων καὶ εἰναι, ἐπομένως, ἀδύνατον νὰ ἐξυπηρετηθῇ ἡ ἐνορία, δὲν ἔχει σημασίαν ἂν μὲν καὶ μακρὰν αὐτῆς. Τὸ δεύτερον ζήτημα εἶναι τῆς δικαιοδοσίας τοῦ οἴκελου Ἱεράρχου. — **Ρουμειλιώτην**: Ὁ Πνευματικὸς, κατὰ τὸν Νόμον, ἀπαλλάσσεται τοῦ ὄρκου δι' ὅ,τι γνωρίζῃ ἀπὸ τὴν ἐξομολόγησιν δύνата νὰ ἀνορθῇ τὴν ἀνάγκασιν. Ὁ ἄστυλιμος ἔπραξε κακῶς καὶ δύνата νὰ καταγγεληθῇ διὰ τὴν παράνομον ἐνέργειάν του. Ἐπ' οὐδὲν ἰ λόγῳ δικαιουται νὰ ἀποκαλύψῃ ὁ Πνευματικὸς τὸ μυστικὸν τῆς Ἐξομολογήσεως καὶ οὐδεὶς δύνата νὰ τὸν ἀναγκάσῃ πρὸς τοῦτο. Ὅσον ἀφορᾷ τὸ ζήτημα τῆς ἀναγνώσεως τῶν εὐχῶν τῆς θ. λειτουργίας, ἔχει γίνεαι ἄλλοτε μακρὰ καὶ ἐμπειροπαιωμένη ἐξέτασις τοῦ θέματος εἰς τὴν «Ἐκκλησίαν» ἀπὸ τὸν ἀρμόδιον Καθηγητῆν ἀκόμη ὅμως αἱ γνώμαι διχάζονται. — **A. Ω.**: Τὸ θέμα τῆς τακτοποιήσεως τοῦ μισθολογίου τῶν Ἐφημερίων εἶναι ἐκ τῶν πρώτων ποῦ ἀπησχόλησαν τὸν Μακ. Ἀρχιεπίσκοπον καὶ εἶναι πασίγνωστον, οἱ αἱ σχετικαὶ ἐνέργειαι συνεχίζονται διὰ τὴν περαιτέρω βελτιώσιν του. Τὰ περὶ «ἀπερωσέν» εἶναι, ὡς ὀρθῶς γράφετε, ἀσυμβίβαστα πρὸς τὸν χαρακτῆρα τῆς ἱερατικῆς διακονίας καὶ μήτε λόγος δὲν πρέπει ν' ἀκούεται περὶ τοιοῦτων πραγμάτων. Ἀλλὰ καὶ ἡ ἀπειλὴ τῆς ὀραδικῆς παραιτήσεως δὲν εὐσιμαθεῖ. — **Ἀγνωστον Πνευματικόν**: Τὰ θέματα σας μελετῶνται καὶ θὰ σὰς ἀπαντήσωμεν ἐν καιρῷ. — **Κον Ἐμμ. Ρουμειλιώτην**, Διδάσκαλον, Βρόσες Μεραμβέλλου (Κρήτης): Σὰς εὐχαριστοῦμεν διὰ τὰ συγχαρητήριά σας καὶ διὰ τὸ ὑπὲρ τοῦ «Ἐφημερίου» ἐνδιαφέρον σας. Τὰ ἐρωτήματά σας δὲν ἐμπόδιον, δυστυχῶς, εἰς τὴν ἀρμοδιότητα τοῦ «Ἐφημερίου», τόσῳ μᾶλλον ὅσῳ, ὡς φαίνεται, ἐκκροσεῖ ἡ ὑπόθεσις ἐνόπιον τῶν ἀρμοδίων ἐκκλησ. ἀρχῶν. — **Αἰδεο. Βασ. Β. Σημαντηράκην**, Μελισσοποριῶ Κισσάμου (Κρήτης): Κανόνες Οἰκουμην. ἢ Τοπικῶν Συνόδων ἐπὶ τοῦ θέματος σας δὲν ὑπάρχουν. Ἡ ἀναφερομένη ὅμως εἰς τὰ λειτουργικὰ βιβλία αὐστηρὰ ἐκκλησιαστικὴ πρᾶξις ὀρίζει ὅτι γίνεται «κατάλυσις ἰγθύου» (21 Νοεμβρίου) καὶ τοῦτο ἐτήρουν οἱ παλαιότεροι. Κατὰ τὰς περιστάσεις θὰ εἴμεθα κάπως ἐπιεικέστεροι, ὅπου χρειάζεται, διὰ νὰ μὴ ἐπιβάλωμεν «βᾶσιν δυσβάστακτα» εἰς τοὺς ὁμοῦς τῶν χριστιανῶν μας. Ὡς πρὸς τὸ «σκόλοπα» τοῦ Ἀποστόλου Παύλου, δὲν ὑπάρχει καμία βᾶσιμος πληροφορία—ἀφ' οὗ, ἄλλωστε, καὶ ὁ ἴδιος δὲν τὸν ἐπεξηγεῖ—καὶ μόνον γνώμαι καὶ ὑποθέσεις διάφοροι διετυπώθησαν. Σὰς συγχαίρομεν διὰ τὴν φιλομάθειάν σας. — **Αἰδεο. Χρηστον Γεωργιάδην**, Μανρονέοι Κιλκίς: Ἀπαντῶμεν εἰς τὰς ἀπορίας σας. 1) Ὁ Ἀστικὸς Κώδιξ δὲν προβλέπει νομικὸν κώλυμα γάμου ἐκ τῆς ταυτότητος τοῦ Ἀναδόχου, ἢ συνείδησις ὅμως τῶν εὐσεβῶν χριστιανῶν δὲν ἀνέχεται τὸν γάμον μεταξὺ τῶν ὑπὸ τοῦ ἴδιου Ἀναδόχου βεβαπυσμένων, συμφώνως πρὸς τὰ παλαιότερα κρατήσαντα ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ. 2) Τὰ «δεύτερα ἐξάδελφια» εἶναι συγγενεῖς ἐκτον βαθμοῦ, ὅστις δὲν ἀποτελεῖ σήμερον κώλυμα γάμου, ὡς ἐγράψαμεν καὶ ἄλλοτε. Ὅσον ἀφορᾷ τὸ τρίτον

ερώτημά σας, είναι ανάγκη να τὸ ἀποσαφηνίσετε.— **Αἶδσο. Νικ. Μπέην, Μέγαρο:** Εὐχαριστῶς ἀπαντῶμεν εἰς τὰς ἀπορίας σας. 1) Μόνον εἰς τὰ μέλη τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας παρέχονται τὰ μυστήριά της. 2) Ἐτεροδόχοι οἰοιδήσαντες δὲν δύνανται νὰ συμπράξουν εἰς τὴν τέλει ὀρθοδόξων μυστηρίων. 3) Πάντες οἱ ἐπιθυμοῦντες νὰ ἐπιστρέψουν εἰς τὴν Ὁρθόδοξίαν κατηχῶνται προηγουμένως εἰς τὴν ὀρθόδοξον πίστιν καὶ ἀκολουθῶν γίνονται δεκτοί, τῇ ἐγκρίσει τῶν κατὰ τόπους Σεβ. Ἱεραρχῶν, καθ' ὃν τρόπον δι' ἐκάστην κατηγορίαν ἑτεροδόξων ἔχει ὁρίσει ἡ Ἐκκλησία. Ὑπάρχει σχετικὴ διάταξις εἰς τὰς ὑπὸ τῆς Ἱ. Συνόδου ἐκδοθείσας πρὸ ἐτῶν «Ἱεράς Ἀκολουθίας». 4) Οὐδέμια ἐκκλησιαστικὴ πρᾶξις τελεῖται ἐπὶ τῶν ἀποθησκόντων ἀβαπτίστων. Ὁ ἱερέυς, ἂν εἶναι συγγενὴς κλπ., δύναται, φρονοῦμεν, νὰ παρακολογήσῃ τὴν ταφὴν ἀνεπισήμως, χωρὶς δηλ. λειτουργικὰ ἄμφια καὶ χωρὶς νὰ τελέσῃ καμίαν ἀκολουθίαν.— **Αἶδσο. Γεώργ. Ν. Μανιάτην, Φαλαίσαν Μεγίστης:** Ἐλήφθη τὸ ἄρθρον σας, τὸ ὅποιον θὰ μᾶς χρησιμεύσῃ, ὅταν, σὺν Θεῷ, θ' ἀσχηληθῶμεν καὶ πάλιν διὰ τὸ ἴδιον ζήτημα. Σὰς εὐχαριστοῦμεν θερμῶς. Ἀλλὰ μὴ ἀνηυχέητε δὲν παρεξηγήθητε εἶναι φυσικὸν νὰ ὑπάρχουν πολλοὶ γῶμαι.— **Πανος. Ἀρχιμ. Γεωργακόπουλον, Ἐφημέριον Χαλβάτου Μεσσηνίας:** Ἡ συνήθεια τῆς ἐπισκέψεως τῶν ἐσοταζόντων ἐνοριῶν ὑπὸ τοῦ Ἐφημερίου τῶν εἶναι πολὺ καλὴ, διότι καὶ τὸ ἐνδιαφέρον του ὑπὲρ αὐτῶν φρονεῖ καὶ εὐκαιρίαν δίδει εἰς περισσοτέραν γνωριμίαν· πρέπει ὅμως νὰ τηρῆται μὲ τὴν ἀπαιτούμενην σοβαρότητα πάντοτε καὶ ὄχι χάριν ... σχηματισμοῦ. Ἡ τελετὴ, τὴν ὁποίαν ἀναφέρεται, περιέχεται εἰς τὸ «Μέγα Ὁρολόγιον» τῆς Ἐκκλησίας μας καί, ἐφ' ὅσον θὰ τελεῖται μὲ ἱεροσυνέλειαν ἀπὸ τὸν Ἱερέα καὶ θὰ παρακολουθεῖται μὲ εὐλάβειαν ἀπὸ τὴν οἰκογένειαν, δὲν πρέπει νὰ καταργηθῇ ὅπου ἡ συνήθεια τὴν ἐπέβαλε καὶ οἱ χριστιανοὶ τὴν ἀπαιτοῦν, διότι δίδει πνευματικὸν περιεχόμενον εἰς τὴν ἐπίσκεψιν, πὸν πρέπει παρὰ τὴν κάμη ὁ Ἐφημέριος, ὡς ὁ πρῶτος φίλος τῆς ἐσοταζούσης οἰκογενείας.— **Αἶδσο. Νικόλαον Α. Τζιώτην, Προϊστάμενον Ἀγ. Γεωργίου, Des Moines, Ἰωνα:** Σὰς εὐχαριστοῦμεν θερμότατα διὰ τὴν ὥραϊαν καὶ ἴαν ἐνθαρρυντικὴν ἐπιστολήν σας· χαίρομεν ἰδιαίτερος, μανθάνοντες καὶ ἐξ αὐτῆς τὸ ἐνδιαφέρον, μὲ τὸ ὅποιον παρακολουθεῖται «Ὁ Ἐφημέριος» καὶ ἀπὸ τούτων ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ λειτουργοῦς τῆς Ἐκκλησίας μας, καὶ ἀκόμη περισσότερον ὅτι ἀποτελεῖ βοήθημα εἰς τὸ δύσκολον πράγματι ἔργον σας. Ἐπὶ τῶν θεμάτων, πὸν ἐπιθυμεῖτε νὰ ἐξετασθῶν, θὰ γράψωμεν προσεχῶς.— **Αἶδσο. Κωνστ. Ἀντίοχον, Ἐφημέριον Φουντάνας Παξῶν:** Σὰς εὐχαριστοῦμεν διὰ τὰς καλὰς καὶ χρησίμους ὑποδείξεις τῆς ἐπιστολῆς σας. Ἐπὶ τοῦ θέματος τῶν κωλυμάτων τοῦ γάμου θὰ γράψωμεν προσεχῶς, ὅπως προτεινετε. Λιὰ τὴν περὶ τοῦ TAKE πρότασιν σας θ' ἀπευθυνθῶμεν ἀρμόδιως.— **Αἶδσο. Εὐάγγελον Παπαεὐθυμίου, Λογγάκιον:** Εἰς τὸ ἐρώτημά σας θ' ἀπαντήσωμεν προσεχῶς· ἐδόθη πρὸς μελέτην.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΙΣ

«Ὁ Ἐφημέριος» στέλλεται δωρεὰν πρὸς ὅλους τοὺς συνδρομητὰς τῆς «Ἐκκλησίας», τῆς ὁποίας ἀποτελεῖ παράρτημα.

Σημειώσεις: Δι' ὅτι ἀφορᾷ εἰς τὸν «Ἐφημέριον» ἀπευθυντέον: Πρὸς τὸν Αἶδσοιμ. Πρωτοπρεσβύτερον κ. Ἐμμ. Γ. Μυτιληγαῖον, Ἀποστολικὴν Διακονίαν, Ἰασιῶν 1, Ἀθήνας (τηλέφ. 72.112).